

Baigusieji vidurinę mokyklą ir nusprendusieji tęsti mokslus gali rinktis mokymąsi profesinio mokymo įstaigoje arba studijas aukštojoje mokykloje – kolegijoje ar universitete. Ši lentelė padės suprasti pagrindinius skirtumus tarp profesinio mokymo ir koleginių bei universitetinių studijų.

Švietimo ir mokslo ministerija

	PROFESINIS MOKYMAS	KOLEGINĖS STUDIJOS	UNIVERSITETINĖS STUDIJOS
Trukmė	1–2 metai	Nuolatinė forma Dažniausiai 3 metai Iššęstinė forma Dažniausiai 4 metai	Nuolatinė forma Dažniausiai 4 metai Iššęstinė forma Dažniausiai 5 metai
Mokymosi pobūdis	Profesinio mokymo programą sudaro teorinė ir praktinė dalys. Profesinio mokymo programa skiriama darbo rinkos poreikius atitinkančioms profesinėms ir bendrosioms kompetencijoms įgyti.	Studijų programą sudaro teorinė ir praktinė dalys. Teorinėje dalyje išdėstoma visa dalyko mokymuisi reikalinga medžiaga. Praktinė dalis skirta privalomiesiems profesiniams įgūdžiams formuoti.	Studijų programą sudaro teorinė ir tyrimų dalys. Teorinėje dalyje supažindinama su pagrindinėmis sąvokomis, akademinėmis teorijomis. Tyrimų dalyje skatinama atlikti analitinius tyrimus.
Įgyjama kvalifikacija	Profesinė kvalifikacija	Profesinio bakalauro laipsnis	Bakalauro laipsnis
Studijų pakopos	—	Viena: Profesinis bakalauras	Trys: Bakalauras, magistrantūra, doktorantūra
Kreditų skaičius	Kreditais nematuojama	180–210 kreditų	210–240 kreditų
Ar galima tęsti studijas aukštesnėje pakopoje?	Taip, baigęs profesinio mokymo programą, asmuo gali stoti į universitetus ir kolegijas. Baigusiesiems profesinę mokyklą su pagyrimu arba baigusiesiems profesinę mokyklą ir turintiems ne mažesnę nei vienerių metų darbo pagal įgytą kvalifikaciją stažą, stojantiems į tos pačios srities studijas aukštesniose mokyklose, pridedami papildomi balai: į universitetus – 1 balas; į kolegijas – 2 balai.	Taip, baigus kolegiją galima tęsti studijas universitetų magistrantūroje. Prieš tai reikia įgyti praktinės veiklos patirties ar baigti papildomas studijas, kurių trukmė ir pobūdis nustato priimančias universitetas.	Taip, galima stoti į magistrantūrą.
Pavadinimas	Gali vadintis technologijų, žemės ūkio ar verslo mokykla, profesinio rengimo ar mokymo centras .	Gali vadintis kolegija arba aukštąja mokykla .	Gali vadintis universitetu, akademija arba seminarija .
Tarptautiniai mainai	Gali atlikti praktiką pagal mainų projektus.	Galima studijuoti užsienio aukštesniose mokyklose pagal tarptautinių mainų programas.	
Praktika	Praktiniam mokymui skiriama apie du trečdalius profesijos dalykams skirto laiko, praktikai – nuo 8 iki 15 savaitių. Galima atlikti praktiką įmonėje, pas meistrą, verslininką.	Praktinis mokymas sudaro ne mažiau kaip trečdali studijų programos. Profesinės veiklos praktika atliekama konkrečioje darbo vietoje, jos apimtis – ne mažiau kaip 30 kreditų.	Praktika – ne mažiau kaip 15 kreditų.
Mokėstis už mokslą	Mokslas finansuojamas valstybės lėšomis.	Stojant sudaroma eilė pagal vidurinio ugdymo programos baigimo rezultatus. Norint gauti valstybės finansavimą studijoms, nustatytas minimalus slenkstis: • stojant į universitetus – 3 valstybiniai egzaminai (į menų studijas – 2); • stojant į kolegijas – 2 valstybiniai egzaminai. Valstybės finansavimą galima gauti stojant tiek į nuolatinės , tiek į iššęstines studijas . Nepatekusieji į valstybės finansuojamas studijų vietas gali rinktis mokamas studijas. Mokamų studijų kainą nustato pačios aukštesnios mokyklos.	
Stipendijos	Mokamos stipendijos , skiriama materialinė parama . Stipendijų ir paramos dydį bei skyrimo tvarką nustato pačios profesinės mokyklos.	Aukštųjų mokyklų studentai gali pretenduoti į valstybės skiriamas socialines ir skatinamąsias, taip pat tikslines stipendijas. Socialinės stipendijos – tai parama tiems, kurių šeimos pajamos mažos. Socialinės stipendijos dydis – 390 litų kas mėnesį. Skatinamosios stipendijos mokamos už gerus studijų rezultatus. Jų dydį ir skyrimo tvarką nustato pačios aukštesnios mokyklos. Gerai besimokantiems valstybei svarbių sričių studentams, pavyzdžiui, būsimiesiems pedagogams , skiriamos tikslinės stipendijos . Specialiąsias stipendijas skiria įvairios organizacijos, darbdaviai, pačios aukštesnios mokyklos.	

BRANDOS EGZAMINAI 2012

2012 METŲ KALBŲ IR MOKINIŲ KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO ĮSKAITŲ, BRANDOS EGZAMINŲ IR PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO TVARKARAŠČIAI

I. ĮSKAITŲ TVARKARAŠTIS

ĮSKAITA	DATA	PRADŽIA
1. Mokinių kompiuterinis raštingumas	Kovo 30 d.	9.00 val.
2. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Balandžio 2, 4 d.	9.00 val.
3. Lietuvių kalba (gimtoji)	Balandžio 3, 4 d.	9.00 val.
4. Lietuvių kalba (valstybinė)	Balandžio 3, 4 d.	9.00 val.
5. Užsienio kalba (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių)	Balandžio 5, 6 d.	9.00 val.

II. BRANDOS EGZAMINŲ TVARKARAŠTIS

EGZAMINAS	EGZAMINO TIPAS	PRADŽIA	PABAIGA
Technologijos	Mokyklinis	Kovo 8 d.	Gegužės 29 d.

EGZAMINAS	EGZAMINO TIPAS	DATA	PRADŽIA
-----------	----------------	------	---------

1. PAGRINDINĖ SESIJA

1.1. Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Gegužės 5 d.	9.00 val.
1.2. Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Gegužės 12 d.	9.00 val.
1.3. Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Gegužės 19 d.	9.00 val.
1.4. Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Gegužės 26 d.	9.00 val.
1.5. Lietuvių kalba (gimtoji)	Valstybinis Mokyklinis	Birželio 1 d.	9.00 val.
1.6. Lietuvių kalba (valstybinė)	Valstybinis Mokyklinis	Birželio 1 d.	9.00 val.
1.7. Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 4 d.	9.00 val.
1.8. Dailė	Mokyklinis	Birželio 5 d.	9.00 val.
1.9. Matematika	Valstybinis	Birželio 6 d.	9.00 val.
1.10. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Mokyklinis	Birželio 7 d.	9.00 val.
1.11. Geografija	Valstybinis	Birželio 8 d.	9.00 val.
1.12. Biologija	Valstybinis	Birželio 11 d.	9.00 val.
1.13. Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Birželio 12 d.	9.00 val.
1.14. Istorija	Valstybinis	Birželio 13 d.	9.00 val.
1.15. Muzika	Mokyklinis	Birželio 14 d.	9.00 val.
1.16. Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Birželio 14 d.	9.00 val.
1.17. Chemija	Valstybinis	Birželio 15 d.	9.00 val.
1.18. Fizika	Valstybinis	Birželio 18 d.	9.00 val.

2. PAKARTOTINĖ SESIJA

2.1. Užsienio kalba (anglų)	Valstybinis	Birželio 19 d.	9.00 val.
2.2. Užsienio kalba (prancūzų)	Valstybinis	Birželio 19 d.	13.00 val.
2.3. Biologija	Valstybinis	Birželio 20 d.	9.00 val.
2.4. Užsienio kalba (rusų)	Valstybinis	Birželio 20 d.	13.00 val.
2.5. Užsienio kalba (vokiečių)	Valstybinis	Birželio 21 d.	9.00 val.
2.6. Informacinės technologijos	Valstybinis	Birželio 21 d.	13.00 val.
2.7. Lietuvių kalba (gimtoji)	Valstybinis	Birželio 22 d.	9.00 val.
2.8. Lietuvių kalba (valstybinė)	Valstybinis	Birželio 22 d.	9.00 val.
2.9. Matematika	Valstybinis	Birželio 25 d.	9.00 val.
2.10. Geografija	Valstybinis	Birželio 25 d.	13.00 val.
2.11. Istorija	Valstybinis	Birželio 26 d.	9.00 val.
2.12. Chemija	Valstybinis	Birželio 26 d.	13.00 val.
2.13. Fizika	Valstybinis	Birželio 27 d.	9.00 val.
2.14. Muzikologija (I dalis)	Mokyklinis	Birželio 27 d.	13.00 val.
2.15. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)	Mokyklinis	Birželio 28 d.	9.00 val.
2.16. Muzika	Mokyklinis	Birželio 29 d.	9.00 val.
2.17. Muzikologija (II dalis)	Mokyklinis	Birželio 29 d.	9.00 val.
2.18. Dailė	Mokyklinis	Birželio 29 d.	13.00 val.
2.19. Lietuvių kalba (gimtoji)	Mokyklinis	Liepos 9 d.	9.00 val.
2.20. Lietuvių kalba (valstybinė)	Mokyklinis	Liepos 9 d.	9.00 val.

III. PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ PATIKRINIMO TVARKARAŠTIS

PATIKRINIMAS	DATA	PRADŽIA
1. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) (žodžiu)	Vasario 10 – balandžio 27 d.	*
2. Lietuvių kalba (gimtoji) (žodžiu)	Vasario 10 – balandžio 27 d.	*
3. Lietuvių kalba (valstybinė) (žodžiu)	Balandžio 26 d.	9.00 val.
4. Lietuvių kalba (gimtoji) (raštu)	Gegužės 23 d.	9.00 val.
5. Lietuvių kalba (valstybinė) (raštu)	Gegužės 23 d.	9.00 val.
6. Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) (raštu)	Gegužės 25 d.	9.00 val.
7. Matematika	Gegužės 29 d.	9.00 val.

* mokyklos direktoriaus nustatytu laiku

NACIONALINIO EGZAMINŲ CENTRO INTERNETO SVETAINĖJE WWW.EGZAMINAI.LT SKELBIAMA:

- 2012 m. brandos egzaminų tvarkaraštis;
- Mokinių kompiuterinio raštingumo įskaitos nuostatai;
- Kalbų įskaitų nuostatai;
- Brandos egzaminų programos;
- Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas;
- Valstybinių brandos egzaminų užduočių pavyzdžių, kurie padės patikrinti žinias ir lengviau apsispręsti pasirenkant brandos egzaminus;
- Užduočių atsakymų lapai.

2012 M. BRANDOS EGZAMINŲ NAUJIENOS

- Įvedamas geografijos valstybinis brandos egzaminas vietoj geografijos mokyklinio brandos egzamino.
- Įvedamas matematikos valstybinio brandos egzamino užduoties atsakymų lapas.
- Abiturientas ar buvęs mokinys gali laikyti užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą, neturėdamas metinio to dalyko įvertinimo. Tačiau iki egzamino laikymo dienos jis privalo išlaikyti to dalyko įskaitą, jeigu nėra nuo jos atleistas.
- Kandidatai iškart po visų valstybinių brandos egzaminų galės išsinešti savo egzaminų užduoties sąsiuvinius.
- Anksčiau iš valstybinio brandos egzamino išėję kandidatai pasibaigus egzaminui per valandą iš egzamino centro administratoriaus galės atsiimti savo užduoties sąsiuvinius. Jei kandidatas užduoties sąsiuvinio nustatytu laiku neatsiims, vėliau sąsiuviniai bus sunaikinti.
- Iš anksto bus žinomos preliminarūs egzaminų išlaikymo ribos. Modeliuojama, kad preliminarai išlaikymo riba bus apie 40 proc. bendrojo kurso užduočių taškų sumos.
- Brandos egzaminų sesija prasidės gegužės 5 dieną užsienio kalbos (prancūzų) brandos egzaminu. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) valstybiniai brandos egzaminai bus vykdomi šeštadieniais.

RENGIANTIS 2012 METŲ BRANDOS EGZAMINAMS SVARBU ŽINOTI:

- Abiturientas ar buvęs mokinys brandos atestatu gauti privalės išlaikyti du brandos egzaminus. Vienas iš jų privalomas – lietuvių kalbos (gimtosios) arba lietuvių kalbos (valstybinės). Šių egzaminų tipą – valstybinį ar mokyklinį – renkasi mokinys.
- Dalyko valstybinio brandos egzamino užduotyje klausimai / uždaviniai, atitinkantys bendrojo kurso programą, bus pažymėti sutartiniais ženklais (kaip ir ankstesniais metais). **Visas** brandos egzamino užduotis (tiek pažymėtas, tiek nepažymėtas) reikia stengtis išspręsti – nesvarbu, kokių kursų mokinys mokėsi. Užduotys pažymėtos tik todėl, kad norinčiam racionaliai panaudoti egzamino laiką būtų galimybė pradėti nuo paprastesnių – t. y. atitinkančių bendrojo kurso programą. Tačiau tai – paties mokinio pasirinkimas ir apsisprendimas. Įvertinimo taškai bus skaičiuojami iš visos užduoties galimų taškų.
- Brandos egzaminus ir jų tipus mokiniai turės pasirinkti iki 2012 m. kovo 7 dienos. Apie savo pasirinkimą mokiniai turės raštu informuoti mokyklos direktorių. Keisti pasirinkto egzamino (ar jo tipo) nebus galima.
- Lietuvių kalbos (gimtosios ir valstybinės) brandos egzaminus galima laikyti, jei yra patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas ir išlaikyta kalbos įskaita.
- Balandžio pradžioje mokiniai savo mokyklose galės sužinoti savivaldybės teritorijoje esančias mokyklas, kuriose jie laiks egzaminus.
- Pakartotinėje sesijoje egzaminus galės laikyti tik tie kandidatai, kurie dėl pateisinamos priežasties nelaikė valstybinio ar mokyklinio brandos egzamino. Per pagrindinę sesiją neišlaikysieji lietuvių kalbos (gimtosios ar valstybinės) valstybinio ar mokyklinio brandos egzamino, pakartotinėje sesijoje galės laikyti tik mokyklinį brandos egzaminą.
- Mokyklinių pagrindinės sesijos brandos egzaminų rezultatai skelbiami per 5 darbo dienas nuo egzamino vykdymo dienos, gimtųjų kalbų – per 9 dienas.
- Valstybinių brandos egzaminų rezultatai bus skelbiami per 3 darbo dienas nuo Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto posėdžio, patvirtinusio rezultatus, dienos. Numatoma visų valstybinių brandos egzaminų pagrindinės sesijos rezultatus paskelbti iki liepos 12 d.
- Kandidatas, nesutinkantis su brandos egzamino darbo įvertinimu, per 3 darbo dienas nuo rezultatų paskelbimo dienos gali teikti apeliaciją mokyklos direktoriui dar kartą darbą peržiūrėti ir pakartotinai įvertinti.
- Valstybinių brandos egzaminų apeliacijų rezultatų vėliausias skelbimo terminas – liepos 20 d.
- Brandos atestatas išduodamas tik gavus apeliacijų rezultatus, į brandos atestato priedą įrašomas apeliacijos rezultatas.

AIKOS

Visą reikalingą informaciją apie einamaisiais metais vykdomą priėmimą į profesines ir aukštąsias mokyklas stojantieji gali rasti Atviros informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemos (AIKOS) interneto svetainėje www.aikos.smm.lt.